

Kiek ins nao bove

Jef Bartelet, VMG 09-10-2013

Hufferigheid

Je zou bijna hopen dat ze het schandblok maar niet hadden afgeschaft. Zou nog goed bruikbaar zijn voor bepaalde figuren met een groot bord erbij: 'Blijf er met je tengels af, klojo' (excusez les mots). Meer dan eens loop je ergens tegenaan waar je van denkt: 'Hoe krijgt iemand het in zijn hoofd!!'.

In de Turennestraat hangt op nr. 27 een gedenkteken voor Pierre Kemp, door velen gezien als de beste dichter die Maastricht ooit heeft voortgebracht. Hier woonde en werkte hij van 1929 tot aan z'n dood in 1967.

Het is een plexiglazen plaquette naast de voordeur, zo ongeveer op ooghoogte.

Nou hoef je geen fan van Pierre Kemp te zijn, maar is het dan te veel gevraagd om er minstens een beetje respect voor te hebben!

Het is toch een grof schandaal dat een of andere idioot gemeend heeft het afgebeelde portret te moeten bekrassen.

Nog meer voorbeelden van hufferigheid?

Jammer genoeg wel. En dan gaan we nog maar eens voorbij aan al die grafitti die werkelijk een plaag is geworden.

Heemkundevereniging Wilre had in maart 2008 een plaquette tegen de Petrus en Pauluskerk aan het Mgr. Vranckenplein geplaatst ter nagedachtenis aan de 12 slachtoffers uit buurtschap Wolder in de Tweede Wereldoorlog. Een mooie koperen plaat en je kon er dus eigenlijk op wachten ....(hoe triest ook!). Op 16 januari 2011 werd de plaat van de gevel gestolen. Wat zal dat stuk metaal nou opgebracht hebben? Het betekende wel een flinke schadepost om een vervangend exemplaar te laten maken, maar dan nu van steen.

En op 21-8-2012 werd in de nacht van maandag op dinsdag een struikelsteen aan het Koningsplein beschadigd bij een poging een van die messing plaquettes uit de grond te wrikken, wat gelukkig niet gelukt is.

In geheel Europa zijn die zgn Stolpersteine te vinden, een initiatief van de Duitse kunstenaar Gunter Demnig (en in Maastricht opgepakt door het Comité Struikelstenen Maastricht), ter nagedachtenis aan mensen die door de nazi's vanwege ras of godsdienst verdreven, gedeporteerd, vermoord of tot zelfmoord gedreven zijn.

De steentjes zijn/worden geplaatst in het trottoir voor de huizen waar die oorlogsslachtoffers woonden. Dat zijn er nu 22 op verschillende plekken in Maastricht, maar gezien het groot aantal weggevoerde (vooral Joodse) inwoners, moeten er zeker nog zo'n 300 bij komen. Denk daar eens gezichten bij, dan is het een getal waar je stil van wordt.

Het is niet te hopen dat bij ieder steentje (dit jaar zullen er nog zo'n 70 worden geplaatst) een politieagent op wacht moet gaan staan.

Een andere vorm van hufferigheid die net zoveel schade kan aanrichten, komt voort uit onwetendheid en vooral onverschilligheid.

Het tegeltableau hiernaast van Louis Pilet bijvoorbeeld hing vroeger in de fabricagehal van de MOSA. Een eerbetoon aan omgekomen personeelsleden én een bewijs van industriële vakbekwaamheid. Toen de fabriek in 1994 ging reorganiseren en ondersteboven en anders ingericht werd, werd dit tableau door de slopers gewoon bij de afvalcontainer gezet.

Een geluk nog dat een van de MOSA-werknemers, Henri Franssen, dat niet zo maar heeft laten gebeuren en het paneel op zijn werkplek stationeerde.

In 2004 toen MOSA-porselein NV failliet ging en een doorstart kreeg in Maastricht-porselein aan Zoerenbeemden 31 in Eijsden, verhuisde het tableau mee daar naar toe.

Een moment van opletendheid en betrokkenheid heeft dit fraaie tableau gered. Gelukkig bestaat dat ook nog.

Onderstaand tableau is nog wel in de MOSA-fabriek te vinden, al is het de vraag hoe lang het daar nog stand houdt.

Het is een vrolijke wasscene die een beroep doet op de werknemers niet te kwistig om te gaan met water en zeep en die vol zit met verwijzingen naar de oorlog:

* schaarste: bordje 'groene zeep per kilo 42 48 cent

* rantsoenering: bon op de spiegel met 'Bon 56 Ham'.

* controle: bordje 'Denk aan uw persoonsbewijs'

* surrogaat: opschrift doos 'Margarine' (ipv echte boter)

* filmster van toen: foto Greta Garbo

(grotere foto's: www.maastrichtsegevelstenen.nl/oorlog1.htm)

En nu oktober 2013 het startsein gegeven is voor het opknappen van het verwaarloosde voormalige Sphinx-Eiffelgebouw aan de Boschstraat en daar ijverig de slopershamer wordt gehanteerd, is er voldoende reden toch wel enigszins ongerust te zijn over het lot van het oorlogsmonument daar in de kelder. Geplaatst uit dankbaarheid aan de Sphinx-directie. Op het eind van de oorlog vonden in die schuilkelder meer dan 1200 omwonenden een veilig heenkomen:

[IN DE IERSTE DAOG VAAN SEPTEMBER '44, TOEN D'N OORLOGSSTÖRREM IN AL Z'N FELHEID UM EN EUVER MASTREECH RAOSDE, VONTE 1200 INWOENERS HEI IN DEES KELDER E VEILIG ÓNDERKOUME](#)

Dit monument van Charles Vos moet bewaard blijven en liefst nog op een meer openbare en toegankelijke plek worden herplaatst.

Om onwetendheid en onverschilligheid voor te zijn, verschillende betrokken instanties nogmaals gevraagd een oogje in het zeil op te houden, al is het maar om te voorkomen dat later geconstateerd moet worden: 'Goh, is het weg?'

Daar gaan we echter niet van uit maar voor alle zekerheid steken we toch maar 'e bougieke' op bij 'Slevrow' ©